

Maria Szostak

Zrozumieć szkołę

Przestanie pszczyńskiego programu
procesowego wspomagania
w okresie wdrażania reformy edukacji

Tekst: **Maria Szostak**

Doktor nauk humanistycznych, nauczycielka historii, doradca metodyczny. Ekspertka ds. awansu zawodowego nauczycieli, egzaminatorka OKE. Uczestniczka międzynarodowych projektów edukacyjnych. Jako organizatorka procesowego wspomagania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie wspomaga szkoły i przedszkola w powiecie pszczyńskim. Prowadzi sieć współpracy i samokształcenia dla nauczycieli historii. Z procesowym wspomaganiem i licznymi projektami dotyczącymi rozwoju szkół/przedszkoli i kształtowania kompetencji kluczowych związana od 2013 roku.

Konsultacja merytoryczna:

Anna Płusa

Redakcja i korekta:

Anna Wawryszuk

Projekt okładki:

Barbara Jechalska

Redakcja techniczna i skład:

Anna Wawryszuk

Warszawa 2018

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji

Creative Commons – Uznanie Autorstwa – Użycie Niekommercyjne (CC-BY-NC)

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 00

www.ore.edu.pl

Spis treści

Wstęp	4
Po dwóch latach wspomagania czas na refleksję i wnioski	6
„Podaj dziecku rękę”	6
Razem dla lokalnej edukacji z procesowym wspomaganiem w tle	8
Wsparcie szkół i przedszkoli w budowaniu projektu „Szkoła współpracy z rodzicami”	9
Budowanie nowych zespołów na potencjale nauczycieli	10
Tutoring dla nauczycieli	11
Doskonalenie nastawione na kształtowanie kompetencji kluczowych	11
Podsumowanie	12
Załączniki	13
Akty prawne	13
Oferta PPP w ramach procesowego wspomagania na rok szkolny 2017/2018	14
Zaproszenie na spotkanie dialogowe – wzór	16

Wstęp

Pszczynski program procesowego wspomagania jest realizowany od dwóch lat. Z dniem wejścia w życie nowego zadania dla poradni psychologiczno-pedagogicznej¹, 1 stycznia 2016 r., nasza pszczyńska placówka powołała zespół do spraw procesowego wspomagania. Zespół tworzą pracownicy poradni pod kierunkiem organizatora wspomagania, którzy mają za sobą doświadczenie i przygotowanie w ramach kursu dla szkolnego organizatora rozwoju edukacji (SORE).

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pszczynie prowadzi procesowe wspomaganie dla 45 placówek w powiecie pszczyńskim. Naszym celem jest wsparcie dyrektorów placówek w zakresie:

- organizacji procesowego wspomagania odpowiadającego na potrzeby i kierunki polityki oświatowej państwa,
- tworzenia planów rozwojowych placówek oświatowych opartych na diagnozie potrzeb nauczycieli, uczniów, rodziców i środowiska lokalnego,
- tworzenia optymalnych warunków wdrażania planów rozwojowych przez ich monitorowanie i liczne konsultacje,
- prowadzenia szkoleń dla nauczycieli i rodziców w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów,
- tworzenia przestrzeni do uczenia się poprzez organizację konferencji naukowych dostarczających nowej wiedzy opartej na osiągnięciach współczesnych nauk pedagogiczno-psychologicznych,
- ustawicznej ewaluacji działań, wsłuchiwania się w głosy środowiska nauczycielskiego i lokalnego, w tym również rodziców,
- oferowania nauczycielom nowych form wsparcia indywidualnego.

Zajmujemy się również promocją naszych działań, głównie za pośrednictwem strony internetowej. Doskonalimy nasze kompetencje, uczestnicząc w licznych projektach Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, wspierających organizację i optymalizację procesowego wspomaganie oraz kompetencje zespołu ds. wspomaganie.

W okresie kolejnej reformy jesteśmy świadkami ożywionej dyskusji i licznych emocji wokół współczesnej edukacji. Dyskusja ta toczy się na różnych płaszczyznach i w różnych środowiskach. Ten wyjątkowy czas sprzyja wielu uogólnieniom, a nawet uproszczeniom w odniesieniu do polskiej szkoły. Chętnie także sięgamy do obcych wzorów, poszukując inspiracji i odpowiedzi na pytanie, jaka powinna być edukacja naszych dzieci. Nie brakuje nawoływania do zmiany, a nawet do likwidacji szkoły i wymyślenia jej od nowa.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199).

Dzisiaj, jak nigdy dotąd, potrzeba nam szczerej rozmowy o szkole, jej potrzebach i kierunkach rozwojowych. Jesteśmy to winni naszym dzieciom, młodzieży, nauczycielom i rodzicom. Nie możemy udawać, że krytyka szkoły, tak łatwo wypowiedana, pomoże młodemu pokoleniu, a zmiana dokona się sama. Gotowość do rozmowy o edukacji jest wielkim wyzwaniem, przed którym stoi nasza lokalna społeczność. Wszyscy jesteśmy za to odpowiedzialni. Szkoła funkcjonuje często w samotności, przy zamkniętych drzwiach, zanurzona w kulturze wszechobecnego oceniania, ale także w braku konfrontacji z otaczającą ją rzeczywistością. Kto może ją wspierać, kto i kiedy może ją zrozumieć?

Powyższa refleksja i szczególnie czas zmagania się naszych placówek z nowymi zadaniami stanowi dla naszej poradni podstawę poszukiwania takich obszarów wspomagania, aby odpowiadały one nie tylko na potrzeby placówek, ale wspierały je w nowej rzeczywistości. W praktyce oznacza to, że wcześniejsze plany w ramach organizacji procesowego wspomagania musiały ulec przewartościowaniu i dostosowaniu do potrzeb zgłaszanych przez szkoły.

W związku z tym nasze procesowe wspomaganie w roku szkolnym 2017/2018 przebiega pod hasłem „Zrozumieć szkołę”. Zrozumieć, czyli poznać, wspierać, tworzyć przestrzeń dla rozwoju, unikać uproszczonych ocen i uogólnień. Czasami trzeba szkole/przedszkolu po prostu mądrze i z sercem towarzyszyć. Poznać z perspektywy instytucji zewnętrznej. Zrozumieć to także szukać przyczyn problemów w szerokim otoczeniu społecznym.

Początek roku szkolnego 2017/2018 to był jednocześnie czas wdrażania nowego ustroju szkolnego, nowych podstaw programowych i licznych aktów prawnych regulujących pracę placówek oświatowych. Wśród tych, które związane są w sposób szczególny z zadaniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, pojawiły się zadania wynikające z organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach/przedszkolach oraz konstruowania planów wychowawczo-profilaktycznych na podstawie nowych przepisów. Przygotowując ofertę wspomagania, w tym roku szkolnym zaplanowano następujące zadania:

- 1) Refleksja, gdzie jesteśmy i czego potrzebujemy w organizacji procesowego wspomagania.
- 2) Wsparcie placówek w realizacji zadań wynikających z organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Udział poradni w opracowaniu i wdrażaniu „Planu wspomagania placówek w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów na lata 2018–2019 w gminie Pszczyna”.
- 3) Moderowanie spotkań dialogowych z rodzicami.
- 4) Organizacja spotkań integracyjnych w placówkach po wprowadzeniu nowej sieci szkół.
- 5) Oferta wsparcia nauczycieli w rozwoju osobistym.
- 6) Doskonalenie nastawione na kształtowanie kompetencji kluczowych.

Po dwóch latach wspomagania czas na refleksję i wnioski

W procesie wspierania szkół w rozwoju i doskonaleniu nauczycieli niezwykle ważna pozostaje ewaluacja podejmowanych działań. W tym celu na pierwszym spotkaniu w nowym roku szkolnym nauczyciele zostali poproszeni o opinię na temat procesowego wspomagania prowadzonego w placówce. Ta informacja ma dla nas wielkie znaczenie. Informacje zwrotne utwierdzają nas w sensie naszej pracy i wskazują kierunki optymalizacji naszej oferty. Jak się okazało, dla części nauczycieli skonstruowanie opinii stwarzało jednak pewną trudność. To również kolejna ważna informacja. Dowodzi ona, że procesowe wspomaganie wymaga czasu na wdrożenie do systemu edukacji i uświadomienie nauczycielom jego znaczenia dla wspólnego rozwoju.

Zebrane w postaci zapisów na kartkach opinie koncentrowały się na czterech obszarach:

- **Rozwój osobisty:**
„spotkanie, wsparcie, rozmowa, wzbogacenie”, „uświadomienie sobie, jak dużo przed nami”, „wparcie w osobisty rozwój, budowanie przyszłości na mocnych stronach nauczyciela”, „poznajemy siebie... wspomaganie rzuca nowe światło na nasze działania”, „czujemy się lepsi i bogatsi”, „spojrzenie z zewnątrz”, „refleksja na temat własnej pracy”.
- **Wsparcie w procesie wdrażania zaplanowanych działań:**
„cenne wskazówki, cenne uwagi”, „inspiracja dla moich działań”, „wspomaganie ma sens, bo nie zostajemy sami z problemami...”, „wspomaganie to pomoc w trudnych sytuacjach, wskazówki w określonej dziedzinie”, „wsparcie, podpowiadanie, rozwiewanie wątpliwości”.
- **Nowa wiedza:**
„źródło nowych informacji, aktualizacja wiedzy”, „odświeżenie znanych faktów, usystematyzowanie i utrwalenie zdobytej wiedzy”, „wzbogacenie o nową wiedzę”.
- **Wymiana doświadczeń i współpraca:**
„bank pomysłów”, „wspólne osiągnięcie celów w procesie uczenia się za pomocą odpowiednich metod i form pracy zgodnie z aktualnymi tendencjami w oświacie”, „wymiana doświadczeń”, „okazja do wspólnych przemyśleń i prób rozwiązania problemów szkolnych”, „miłe chwile wśród koleżanek”, „wspólne osiągnięcie celów edukacyjnych”.

„Podaj dziecku rękę”

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna od początku roku szkolnego towarzyszyła naszym placówkom w procesie wdrażania reformy edukacji. W praktyce oznaczało to przygotowanie przez zespół prowadzący procesowe wspomaganie oferty szkoleniowej uwzględniającej zadania placówek oświatowych w świetle nowych przepisów i zaproszenie do współpracy. Najważniejszym zadaniem okazała się pomoc nauczycielom w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Te potrzeby były też najczęściej zgłaszane przez szkoły w czasie pre-

prowadzanych spotkań diagnostycznych jako zagadnienia, które wymagają wsparcia w ramach procesowego wspomagania. To bardzo ważny sygnał dla instytucji wspomagających, potwierdzający, iż wdrażanie reformy edukacji i uczestnictwo w procesowym wspomaganiu jest spójne i przynosi wiele korzyści. Szkoły/przedszkola uczestniczące w tym procesie mają świadomość realnej, odpowiadającej na potrzeby rozwojowe i zmiany w polityce oświatowej pomocy bazującej na kompleksowości.

Placówki uczestniczące w procesowym wspomaganiu zostały objęte szkoleniami z zakresu wdrażania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole/przedszkolu. Miały one wspólny temat: „Podaj dziecku rękę – zadania szkoły/przedszkola w świetle nowych przepisów”.

W trakcie szkoleń nauczyciele zostali zapoznani z treścią rozporządzenia MEN i zasadami organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej². Uwagę zwrócono na nowe zapisy prawne i zakres zmian, w szczególności na:

- znaczenie diagnozy funkcjonalnej, w tym czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie dziecka w przedszkolu, szkole i placówce;
- zaburzenia zachowania lub emocji;
- nowe grupy specjalnych potrzeb, w tym zaburzeń emocjonalno-społecznych;
- doprecyzowanie pojęcia komunikacji językowej;
- zapisy podkreślające rolę współpracy placówki z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- nowe rodzaje zajęć, m.in. zajęcia rozwijające kompetencje społeczne oraz umiejętność uczenia się;
- zapisy dotyczące zintegrowanej ścieżki kształcenia;
- rolę współpracy nauczycieli i specjalistów.

W części warsztatowej nauczyciele uczestniczyli w opracowaniu dokumentacji udzielania pomocy. Uczestnicy szkolenia na podstawie krótkich opisów ucznia wykazującego zaburzenia emocjonalno-społeczne lub problemy w uczeniu się ćwiczyli umiejętność diagnozy oraz formy bieżącej pomocy udzielanej w placówce.

Diagnozę przeprowadzali w następujących obszarach:

- 1) dziecko w kontekście rodziny;
- 2) opóźnienia rozwojowe;
- 3) uczestniczenie w życiu szkoły;
- 4) środowisko społeczne.

²Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).

Na zakończenie zajęć nauczyciele w zespołach opracowali profil kompetencyjny nauczyciela w świetle nowych przepisów o pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Był to czas na szczególną refleksję z punktu widzenia nauczycielskich kompetencji i potrzeb w tym zakresie. Dla istoty procesowego wspomagania zajęcia te były niezamierzoną diagnozą potrzeb rozwojowych placówki. Zidentyfikowane problemy uczniów okazały się ważnym przyczynkiem do budowania planów rozwojowych placówek uwzględniających nowe zadania szkoły/przedszkola.

Razem dla lokalnej edukacji z procesowym wspomaganiem w tle

Gmina Pszczyna jest jednostką administracyjną funkcjonującą w powiecie pszczyńskim, w którym działa program procesowego wspomagania. Gmina jako jedna z 32 samorządów w Polsce przystąpiła wiosną 2017 r. do nowego pilotażowego projektu ORE „Wsparcie kadry jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół/przedszkoli i kompetencji kluczowych uczniów”.

Rezultatem udziału w projekcie było opracowanie planu wspomagania wszystkich placówek w zakresie kompetencji kluczowych na lata 2018–2019. Przyjęcie takiego strategicznego myślenia o rozwoju lokalnej edukacji postawiło przed zespołem nowe zadania i zaangażowało kolejne osiem placówek w procesowe wspomaganie. W przygotowanie i opracowanie planu zespół ds. wspomagania był bardzo aktywnie zaangażowany. Cieszy nas fakt, że doświadczenia gminy Pszczyna będą kontynuowane przez pozostałe samorządy w ramach projektów konkursowych – „Vulcan dla kompetencji kluczowych w województwie śląskim”.

W rekomendacji do projektu opracowanej przez gminę Pszczyna czytamy:

„Nasz udział w projekcie to czas refleksji, kiedy poszukiwaliśmy odpowiedzi na pytania: W jakim miejscu jesteśmy?, Co możemy zrobić inaczej?, Jak możemy zoptymalizować nasze oświatowe działania? To także czas szczerzej rozmowy o współczesnej szkole w szerokim gronie lokalnej społeczności. Projekt dostarczył nam ważnej, użytecznej i aktualnej wiedzy, potrzebnej do optymalizacji pracy z naszymi placówkami oświatowymi. Wzmocniliśmy dotychczasowe myślenie o oświacie, która potrzebuje społecznego zrozumienia i uznania, a także koalicji ludzi i instytucji ją wspierających. Zadania projektowe zaangażowały nasze myślenie w kierunku takiej organizacji doskonalenia nauczycieli, która oznacza towarzyszenie placówkom oświatowym we wdrażaniu działań wspierających kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów. Zadanie procesowego wspomagania realizujemy już od kilku lat. Natomiast udział w projekcie wyposażył nas w wiedzę o nowych i innych rozwiązaniach. Mamy świadomość licznych barier i ograniczeń w realizacji planu rozwoju, ale również głęboko wierzymy, że rezultaty działań, które zostały zaplanowane dla naszych placówek, będą odpowiadały potrzebom uczniów, rodziców, nauczycieli i całego lokalnego środowiska”.

W wyniku spotkań z nauczycielami, rodzicami, uczniami i organizacjami społecznymi zorganizowanych w ramach projektu zostało wybranych sześć obszarów doskonalenia pracy naszych placówek. Są to:

- Organizacja zajęć edukacyjnych rozwijających umiejętność samodzielnego uczenia się.
- Zmiany w przestrzeni edukacyjnej.
- Organizacja działalności pozalekcyjnej uczniów.
- Dbałość o zdrowie i rozwój fizyczny i psychiczny dzieci.
- Doskonalenie nauczycieli.
- Uczestnictwo rodziców w pracy szkoły.

Jako zespół ds. wspomaganie w poradni psychologiczno-pedagogicznej jesteśmy jedną z głównych instytucji zaangażowanych w przygotowanie i realizację planu. To kolejne nowe wyzwanie dla poradni i dowód na skupienie wokół idei wspomaganie wszystkich instytucji i organizacji, które odpowiadają za jakość edukacji. Jednocześnie gminne spotkania diagnostyczne wykazały spójność między diagnozą potrzeb rozwojowych, przeprowadzanych w naszych placówkach i pogłębianych, a potrzebami i oczekiwaniami szeroko rozumianego środowiska lokalnego.

Rezultatem naszego udziału w projekcie jest opis naszej praktyki w materiałach projektowych ORE [„Wdrożone praktyki samorządowe w zakresie kompleksowego wspomaganie szkół”](#).

Wsparcie szkół i przedszkoli w budowaniu projektu „Szkoła współpracy z rodzicami”

W odpowiedzi na przepisy oświatowe³, zwiększające zakres udziału rodziców przede wszystkim w konstruowaniu planu profilaktyczno-wychowawczego placówki, zespół wspomagający uczestniczy w moderowaniu spotkań dialogowych z rodzicami. Wszystkim spotkaniom towarzyszy hasło: „Wychowanie nie jest przygotowaniem do życia. Wychowanie to samo życie” (John Dewey). To nowe zadanie realizujemy jako odpowiedź na potrzeby rozwojowe szkół, zgłaszane podczas spotkań diagnostycznych. W praktyce nasza rola polega na:

- przygotowaniu w porozumieniu z dyrektorem placówki i zespołem nauczycieli powołanym do opracowania projektu programu spotkania dialogowego;
- pomoc w przeprowadzeniu spotkania dialogowego;
- moderowanie spotkania;
- pomoc w skonstruowaniu projektu „Szkoła współpracy z rodzicami”;

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).

- towarzyszenie placówce we wdrażaniu działań, zaplanowanych w projekcie;
- pomoc w ewaluacji projektu.

Rezultatem spotkań z rodzicami, które mają charakter warsztatowy, jest wyłonienie głównych obszarów współpracy i opracowanie harmonogramu działań. Wyniki spotkania dialogowego są także wykorzystane do modernizacji planu profilaktyczno-rozwojowego w kolejnym roku szkolnym.

Ta inicjatywa w pełni wpisuje się w nową, znacznie większą niż dotychczas rolę rodziców w życiu szkoły/przedszkola. Jeśli placówka zgłasza gotowość do podjęcia współpracy z rodzicami w nowym wymiarze i poszukiwania optymalnych warunków realizacji wymagań państwa [Wymaganie 6]⁴, staramy się jej w tym działaniach towarzyszyć. Dla instytucji wspomagającej to niewątpliwie nowe wyzwanie, ale też nowa przestrzeń w realizacji procesowego wspomagania. Chcemy się w tym zakresie rozwijać i doskonalić.

Budowanie nowych zespołów na potencjale nauczycieli

Wychodząc naprzeciw potrzebom zgłaszanym przez nauczycieli nowej sieci szkół, która powstała w wyniku reformy edukacji, po konsultacjach z dyrektorami w kilku placówkach przeprowadzono spotkania integracyjne. Ich celem było poznanie się nauczycieli, a także uświadomienie swojej roli w nowym zespole. Refleksje z przeprowadzonych rozmów i ćwiczeń zostały wykorzystane do tworzenia nowych zespołów samokształceniowych.

Podczas spotkania zostały użyte techniki ułatwiające wzajemne poznanie. Jedną z nich była technika „Powie Ci...” lub bezpieczniej – „Wydaje mi się...”. Nauczyciele wybierali z banku różnych informacji 4–5 kolorowych kart, które przekazywali innym osobom. Podczas ćwiczenia nie były potrzebne żadne komentarze i pytania. Każdy powinien na końcu ćwiczenia być posiadaczem czterech kart od innej osoby, ale nie zawsze tak musi być. Treści zawarte na kartach dotyczyły wyłącznie potencjału, charakterystycznego dla stylu myślenia i działania nauczyciela, który dostrzega inna osoba, np.

- Lubisz przemyśleć daną sprawę, zanim wypowiesz się na jej temat.
- Angażujesz się w wiele przedsięwzięć, najlepiej w kilka naraz.
- Nawet jeśli coś zaplanujesz, to pod wpływem sytuacji jesteś gotowy/gotowa z nich zrezygnować dla dobra grupy.
- Swoim zaangażowaniem skutecznie potrafisz zarażać inne osoby.

Kolor karty, a były ich cztery, odpowiadał określonemu typowi zachowań, jaki dostrzegamy lub cenimy w innej osobie. Ćwiczenie w ostatecznym rezultacie pozwoliło nauczycielom poznać się nawzajem oraz poszukać takich cech potencjału drugiej osoby, które będą istotne dla organizacji pracy zespołowej. W końcowej części ćwiczenia nauczyciele usiedli przy kolorowych stołach, które odpowiadały zebranym przez nich kartom (według przewagi danego

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2017 r. poz. 1611).

koloru). Rolą prowadzącego było zachęcenie zespołu do refleksji przez zadawanie pytań na temat wartości ćwiczenia, emocji towarzyszących ćwiczeniu, a także znaczenia informacji, którą nauczyciele otrzymali, dla budowania np. zespołów samokształceniowych.

Tutoring dla nauczycieli

Wielu naszych nauczycieli i dyrektorów placówek zgłasza również potrzebę wsparcia w indywidualnym rozwoju, a także pomocy w samokształceniu. Te potrzeby wynikają często z wielu frustracji i niepokoju związanych z procesem wdrażania zmian w oświacie.

Także w tym zakresie staramy się odpowiadać na potrzeby nauczycieli. W roku szkolnym 2017/2018, po uwzględnieniu możliwości wsparcia nauczycieli przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, został zaproponowany tutoring rozwojowy dla nauczycieli. Celem tutoringu rozwojowego jest pomoc nauczycielowi w odkrywaniu i rozwijaniu jego zdolności, wypracowaniu własnego stylu uczenia się i budowaniu osobistej ścieżki rozwoju. W praktyce spotkania, które prowadził organizator wspomaganie, odbywały się raz na dwa miesiące. Dotyczyły one bardzo indywidualnych potrzeb rozwojowych związanych z pracą dydaktyczną lub wychowawczą. Działania te służyły kształtowaniu:

- odpowiedzialności za proces samokształcenia,
- zdolności do podejmowania decyzji,
- systematyczności, samodyscypliny i umiejętności planowania zajęć,
- umiejętności realizowania przyjętych planów i pokonywania trudności,
- samoakceptacji i poczucia własnej wartości,
- postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów,
- umiejętności rozpoznawania wartości moralnych i budowania własnego systemu wartości.

W kształceniu dorosłych, w procesie uczenia się przez całe życie, nie do przecenienia jest obecność drugiej osoby, w której można się przejrzeć, z którą można powędrować po ścieżkach rozwoju zawodowego w poczuciu bezpieczeństwa, zaufania i szacunku.

Doskonalenie nastawione na kształtowanie kompetencji kluczowych

W ramach programu doskonalenia nauczycieli w zakresie kształtowania kompetencji uczenia się realizujemy coroczną ofertę szkoleniową. Ponadto w roku szkolnym 2017/2018 zostały zorganizowane dwie duże konferencje naukowe dla nauczycieli.

- 5 września 2017 r. odbyła się konferencja inaugurująca rok szkolny 2017/2018 w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie z wykładem Marzeny Żylińskiej „Od kultury nauczania do kultury uczenia się”.

- 24 listopada 2017 r. w ramach IV Forum Edukacyjnego w Pszczynie zorganizowano konferencję „Od nauczania do uczenia się z planem daltońskim”. Wykład wygłosili Anna i Robert Sowińscy.

Podsumowanie

Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie w ramach procesowego wspomagania staramy się dostosować do aktualnych potrzeb środowiska edukacyjnego. Powyższe propozycje są naszą lokalną ofertą i podlegają ciągłej ewaluacji. Staramy się także uczestniczyć w doskonaleniu oferowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie. W roku szkolnym 2017/2018 uczestniczyliśmy w:

- sieci współpracy i samokształcenia „Jak rozwijać umiejętność uczenia się – perspektywa wspomagania pracy szkoły” (2.01.2017–31.12.2017), w tym 36 godzin stacjonarnych;
- szkoleniu „Jak wspomagać szkoły w rozwoju kompetencji kluczowych uczniów. Mentoring i superwizja jako formy pracy” (Sulejówek, 15–16.09.2017);
- szkoleniu „Jak wspomagać szkoły w kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów? Rola osoby wspomagającej w zmieniającym się systemie edukacji” (2–4.10.2017);
- spotkaniu konsultacyjnym „Kwalifikacje, walidacja, certyfikacja” (12–13.01.2018);
- szkoleniach w ramach projektu „Wsparcie kadry jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół/przedszkoli i kompetencji kluczowych uczniów” (18.04.2016–30.03.2018).

Za tę ważną dla nas przestrzeń doskonalenia bardzo serdecznie dziękujemy.

Załączniki

Akty prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2017 r. poz. 1616).
- Rozporządzenie MEN w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1635).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych z dnia 7 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).

Oferta PPP w ramach procesowego wspomagania na rok szkolny 2017/2018

Szanowni Państwo

Dyrektorzy szkół i przedszkoli, Nauczyciele

W ramach Powiatowego Programu Wspomagania zapraszamy Państwa do kontynuacji lub rozpoczęcia współpracy z PPP w zakresie kompleksowego wspomagania placówek oświatowych. W roku szkolnym 2017/2018 zapraszamy do udziału w szkoleniach dotyczących kształtowania kompetencji kluczowych uczniów. Skupiamy się głównie na umiejętności uczenia się i kompetencjach społecznych.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczególnych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199).

Dla szkół i przedszkoli, które przystępują do Powiatowego Programu Wspomagania, proponujemy trzy spotkania w roku szkolnym:

- 1) Od spotkania z dyrektorem szkoły do diagnozy potrzeb rozwojowych placówki. Diagnoza zostanie przeprowadzona na podstawie nowych wymagań państwa.
- 2) Spotkanie szkoleniowe na temat „Praca zespołowa jako przestrzeń kształtowania umiejętności uczenia się w świetle wiedzy z neurobiologii i neurodydaktyki”.
- 3) Spotkanie monitorujące wdrażanie kompetencji uczenia się w praktyce edukacyjnej.

Dla placówek, które kontynuują współpracę i które w ankietach wskazały na potrzeby szkoleniowe w nowym roku szkolnym, proponujemy dwa spotkania do wyboru:

- 1) O kompetencjach kluczowych raz jeszcze – warunki edukacyjne i przykłady ich kształtowania.
- 2) Podaj dziecku rękę, ale nie rób za niego tego, co potrafi zrobić samo. Uśmiechnij się. Praca z uczniem w świetle neurobiologii i neurodydaktyki.
- 3) Uczenie się wzajemne – kooperatywne, jako metoda pedagogiki uczenia się i kształtowania kompetencji społecznych.
- 4) Alternatywne nurty w pedagogice uczenia się. Kształtowanie samodzielności, odpowiedzialności i współpracy.
- 5) Scenariusze zajęć rozwijających umiejętność uczenia się. Rola materiałów edukacyjnych, instrukcji, mentoringu, wzajemnego uczenia się i relacji w procesie uczenia się.
- 6) Działania szkoły rozwijające kompetencje kluczowe, np. wycieczki inaczej, uczniowie twórcami materiałów dydaktycznych, współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami działającymi na rzecz edukacji.

Ponadto dla chętnych gorąco polecamy:

- 1) Badanie poziomu wypalenia zawodowego nauczycieli.
- 2) Wspomaganie rodziców w procesie edukacyjnym dziecka. Współpraca z rodzicami – partnerstwo i wspólna odpowiedzialność, wywiadówki inaczej.

Powyższa oferta szkoleniowa została przygotowana w ramach Powiatowego Programu Wspomagania realizowanego przez PPP w Pszczynie. Stanowi propozycję do planu nadzoru pedagogicznego oraz ewaluacji wewnętrznej.

Terminy spotkań ustalamy z Państwem indywidualnie i dostosowujemy się do organizacji pracy placówki.

Łączymy pozdrowienia i życzenia wielu okazji do satysfakcji dla Uczniów, Nauczycieli i Rodziców nowym roku szkolnym.

Zaproszenie na spotkanie dialogowe – wzór

ZAPROSZENIE

Szanowni Państwo

.....

Dyrektor Szkoły Podstawowej ma zaszczyt zaprosić Państwa na spotkanie inauguracyjne realizację projektu:

Szkoła współpracy – nasze wspólne działania

Projekt jest skierowany do uczniów, nauczycieli i rodziców oraz instytucji działających na rzecz edukacji w naszej gminie.

Celem projektu jest określenie przestrzeni wspólnych działań na rzecz kształtowania kompetencji kluczowych uczniów.

Podczas spotkania, które będzie miało charakter informacyjno-diagnostyczny, chcemy określić nasze wspólne doświadczenie, potrzeby i kierunki współpracy.

Główne zagadnienia spotkania to:

- 1) Kierunki polityki oświatowej w zakresie budowania partnerstwa na rzecz edukacji.
- 2) Nasze dotychczasowe doświadczenia we współpracy. Co możemy wykorzystać, co wzmocnić, co zmienić? Co możemy zrobić wspólnie, a co osobno? Co możemy zrobić inaczej?
- 3) Profil kompetencyjny ucznia, rodzica i nauczyciela gotowego do współpracy.
- 4) Określenie wspólnych działań wspierających podmiotowość nauczycieli, uczniów i rodziców.
- 5) Wybór zespołu do opracowania projektu.

Spotkanie odbędzie się w formie warsztatów i swobodnej dyskusji. Wypracowane wnioski i propozycje zostaną wykorzystane do opracowania ram projektu współpracy.

Moderatorem spotkania będzie pani Maria Szostak – organizator wspomagania szkoły w PPP w Pszczynie.

Serdecznie zapraszam.

Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70
e-mail: sekretariat@ore.edu.pl

www.ore.edu.pl

